

Οἱ Σικελοὶ ἀντὶ τὴν θελήσωναι νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τῆς Νεαπόλεως τὸ βασίλειον, ἔπρεπε μᾶλλον νὰ συντρέξωσι τὰ πεπαιδευμένα καὶ ἔμπειρα μέλη τῶν Νεαπολιτικῶν βουλῶν, εἰς τὸ νὰ κατορθώσωσι μεταρρυθμίσεις τῶν ὁποίων ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην καὶ ἡ Σικελία καὶ ἡ Νεάπολις.

Οἱ Ἕλληνες, οἵτινες βλέπουσι πόσον εἶναι μικρὸν καὶ εὐτελὲς τὸ Κράτος τῶν, ἔχουσι ἐσθαιῶς δίκαιον ἐπιθυμοῦντες τὴν ἔκτασίν του. Ἡ Σικελία ἔπρεπε ἐπίσης, κατ' ἐμὲ, νὰ προσκολληθῇ ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν Νεάπολιν, διὰ νὰ βαρύνῃ πλείοτερον εἰς τὴν Ἰταλικὴν πλάστιγγα. (1)

Ἐσκόπευον νὰ υπάγῃ διὰ ξηρᾶς εἰς Κατανίαν καὶ Μεσσήνην, ἀλλὰ μ' ἐμπόδισαν οἱ φίλοι μου ἐξ αἰτίας τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν δημοσίων ὁδῶν. Οἱ Κλέρεται τοῦ τόπου τούτου εἶναι πολὺ πλέον σκληροὶ ἀπὸ τοὺς τῆς Ἀκαρνανίας· διότι μὴ ἀρχοῦμενοι εἰς μόνην τὴν ἀπογύμνωσίν σου, σὲ ξυλοφορτίζουσι, καὶ ἐπὶ τέλους σὲ στέλλουσι νὰ περιηγηθῇς καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἐὰν μόνον δείξῃς ὅτι θέλεις ν' ἀντισταθῇς.

Θέλομεν λοιπὸν ἐπιστρέψει αὐρίον εἰς Νεάπολιν, διὰ νὰ ἐπιβῶμεν εἰς τὸ Νεαπολιτικὸν ἀτμόπλοιον τὸ ὁποῖον μεταβαίνει εἰς Μεσσήνην παραπλέον τὴν Καλαβρίαν.

Θέλομεν οὕτω υποβληθῇ καὶ εἰς νέαν ἐξέτασιν ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν καὶ τὸ τελωνεῖον, ἡ μᾶλλον θέλομεν ἀπολαύσει καὶ αὖθις τῶν δύο τούτων ἡδονῶν τοῦ μακαρίου τούτου τόπου.

Ἐκ Μεσσήνης τὴν 3—15 Αὐγούστου.

Παραπλεύσαντες τὴν Καλαβρίαν τῆς ὁποίας οἱ χλοερὶ λόφοι καὶ τὰ ποιητικὰ παράλια μαγεύουσι τὸν ὀφθαλμόν, εὐδωδῆμεν πρὸ δύο ἡμερῶν, μετὰ θαλασσοπορείαν εὐτυχιστάτην, εἰς Μεσσήνην.

Ἡ πόλις κεῖται εἰς θέσιν περικαλλῇ, ὀλίγον μακρὰν τοῦ στομίου τοῦ Φάρου· ἡ θέσις τῆς ὑμειάζει, ὀλιγώτατον ὅμως, τὴν τοῦ Βοσπόρου.

Ἐν μέρος αὐτῆς, καὶ μάλιστα τὰ προάστεια, ἠρπύσθησαν ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν Νεαπολιτικῶν πυροβόλων· ἀλλ' ἐλπίζεται ὅτι ἡ δραστηριότης τῶν Μεσσηνίων θέλει ταχέως ἐπανορθώσει τὰ ὀδυνηρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου. Οἱ λιμὲν τῆς Μεσσήνης ἐκρηγύθη πρὸ τινων μὲν ἑλευθερος, καὶ τὰ ἐκ τούτου καλὰ ἤρχισαν νὰ γίνωνται ἐπαισθητά.

Ἡ μητρόπολις τῆς Μεσσήνης εἶναι ἀξιοθαύμαστος, ἔχει περικαλλῆ ψηφωτὰ καὶ θῆμα ἐκ λίθων πολυτίμων παντὸς εἶδους.

να καλῆτεροι... Ὅλα ἐγένοντο θαυμασίως εἰς τὰς Βουλὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Σικελίας ἐνόσω ἐπρόκειτο περὶ θεωριῶν ἅμα ὅμως ἤλθε καιρὸς νὰ μεταβληθῶσιν αἱ θεωρίαι εἰς ἔργα, καὶ νὰ ὀργανωθῇ στρατὸς, καὶ ἐπιβληθῶσι φόροι, νὰ προσκληθῶσιν ἄνδρες τίμιοι εἰς τὴν διοίκησιν, ἡ ἀθλιότης τὴν ὁποίαν ἐστιγματίζεν ὁ εὐγενὴς Σικελιώτης, ἐφάνη καθ' ὅλην τὴν ἀξιοδάκρυτον πραγματικότητά της.

(1) Ἀπὸ τοιαύτην ἰδέαν ὥρμητο καὶ ὁ Λόρδ Μίντο (Ἰδε ἐπιστολὴν ἀριθ. 50 τῆς Συλλογῆς, γραφθεῖσαν ἐν Ῥώμῃ τὴν 2 Φεβρ. 1848) ὅταν παρεκίνηι τὸν Πάπαν, ὡς προσεγγίζοντα τῆς Ἰταλίας, νὰ ἐπιμείνῃ παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Νεαπόλεως εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς Σικελίας.

Αἱ ὁδοὶ εἶναι πλατύταται, καὶ, ἀνόμοιαι κατὰ τοῦτο μὲ τὰς τοῦ Παλέρμου, καθαρόταται. Ἀργοὺς δὲν εἶδον ὡς εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Σικελίας.

Ὑγιαίνειτε!

Φ. Ρ.

ΠΟΙΚΙΛΑ=ΔΙΑΦΟΡΑ.

Οἱ ποταμοὶ

ΤΟΥ ΣΑΡΜΑΤΙΚΟΥ ΒΑΘΥΠΕΔΟΥ.

Α.

Ὁ Βόλγας.

Ὁ μέγιστος τῶν τῆς Εὐρώπης ποταμῶν, πηγάζει ὑπὸ τὴν 58° ΒΠ, καὶ ὑπὸ τὴν 50° ΑΜ, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Κασπίαν λίμνην, ὑπὸ τὴν 40¹⁰/₂ ΒΠ, καὶ τὴν 67¹⁰/₂ ΑΜ, μορφόνων μέγα Δέλτα.

Διαρρέει δὲ τὰς πόλεις, Τούερον, Μαλόγαν, Ίεροσλάβην, Κοστρόμην, Νεογόροδον, Μακαριέβην, Καζάνην, Σιμβίρσκη, Σαμάραν, Συσράνην, Χβαλίνσκη, Βόλσκη, Σαρατόβην, Ζαριζύνην, Σαρέπταν, Ἀστραχάνην καὶ Κρασνοῦάρσκη, διευθυνόμενος ἀπὸ τῶν πηγῶν του ἄχρι τῆς πόλεως Μαλόγας, τοξοειδῶς, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ΒΑ πρὸς τὸ ΝΑ μέχρι τοῦ Ρισσέβ, καὶ ἔτι πρὸς, καὶ μετὰ ταῦτα ΒΑ μέχρι τῆς Μαλόγας. Ἐντεῦθεν νοτιανατολικὴν λαμβάνων διεύθυνσιν μέχρι τῆς Καζάνης, στρέφεται κατὰ πρῶτον πρὸς νότον, ἔπειτα ΝΑ, καὶ μετὰ ταῦτα ΝΑ μέχρι τῆς Συσράνης, καὶ σχηματίζει γωνιώδη καμπὴν παρὰ τὴν πόλιν Σαμάραν. Ἀπὸ δὲ τῆς Συσράνης μέχρι τῆς Σαρέπτας κατευθύνεται νοτίως, καὶ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς Ἀστραχάνης ΝΑ διευθυνόμενος, καὶ εἰς πολλοὺς διασχιζόμενος θραχίονας, ῥίπτει τὰ ὕδατά του εἰς τὴν Κασπίαν.

Οἱ ὀνομαστότεροι τοῦ Βόλγα παραπόταμοι εἶναι δεξιόθεν οἱ ἐξῆς: 1) ὁ Ὁκας, ὅστις, πηγάζων ὑπὸ τὴν 54° ΒΠ καὶ 52° ΑΜ, καὶ ὑπὸ τὴν 56° 15' ΒΠ, 62° ΑΜ, καὶ κατὰ τὴν πόλιν Νεογόροδον εἰς τὸν Βόλγαν ἐκβάλλων, παραρρέει τὰς πόλεις, Ὁρέλν, Βιελέβην, Καλούγαν, (Caluga), Σερπουχόβην (Serpu-chow), Ρακισάνην (Raezan), Σπάσκη (Spask), Κασιμόβην, Ἐλατόμην ἢ Ἰελάτμην καὶ Μουρόνν, καὶ δέχεται δεξιόθεν παραποτάμια 1) τὸν Οὐπαν, προσεγγέροντα τὴν Τούλαν, καὶ 2) τὸν Ζνάν—καὶ ἀριστερόθεν, 1) τὸν Μόσκιαν, διερχόμενον διὰ τῆς ἄλλοτε αὐτοκρατορικῆς μητροπόλεως Μόσκας, καὶ διὰ τῆς Κολόμνης· 2) τὸν Κλουαίμαν, διερχόμενον διὰ τῆς Βλαδιμίρ. 2) Ὁ Σοίρας, διερχόμενος διὰ τῆς Πένσης, Ἀλατύρης, καὶ Σχαδρίνης, καὶ δεξιόμενος ἀριστερόθεν τὸν Ἀλατῦρον.

Ἀριστερόθεν δὲ 1) ὁ Τονέριζας, ὅστις πηγάζων ὑπὸ τὸν παράλληλον τῶν πηγῶν τοῦ Βόλγα, προσεγγίζει τὰς πόλεις Βισνέϊ-Βολοτσάκ, Τορσοχόκην, καὶ Τβέρην. Ὁ παραπόταμος οὗτος ἐνούμενος διὰ τῆς διώρυχας Βισνέϊ—Βολοτσάκ μὲ τὸν Μστάν, (παραποτάμ. τοῦ Βολγόβου) καθίσταται διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἐπίσημος.

2) Ὁ Μαλόγας, ἔχων τὰς πηγὰς του κατὰ τὴν 59° ΒΠ, καὶ 52° ΑΜ, ἐκβάλλει εἰς τὸν Βόλγαν ὑπὸ τὴν 57° ΑΜ, καὶ προσφύει τὰς πόλεις, Οὐστιούγκην καὶ Μολόγαν, καὶ διὰ τῆς Τιχβινσκείου διώρυχας συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς λίμνης.

III.) Ὁ Σέσκιας, ὅστις ἐκπηγάζων τῆς λευκῆς (Βιέλο) λίμνης ὑπὸ τὸν 60 παράλληλον, καὶ ὑπὸ τὸν 55 μεσημβρινόν, ἐκβάλλει ὑπὸ τὴν 58° ΒΠ, καὶ διέρχεται διὰ τῆς πόλεως Τσερεποθέκης, γενόμενος διὰ τὴν συγκοινωνίαν διάσπρος.

IV.) Ὁ Βελοδύγας παραρρέων τὴν ὁμώνυμον πόλιν.

V.) Ὁ Κάμας, πηγάζων ὑπὸ τὴν 58° ΒΠ καὶ 71° ΑΜ, ἐκβάλλει ὑπὸ τὸν 35 παράλληλον καὶ τὸν 65 μεσημβρινόν. Εἶναι δὲ οὗτος ὁ μέγιστος καὶ διασημότερος τῶν τοῦ Βόλγα παραποτάμων, διὰ τε τὴν ὁποίαν σχηματίζει διὰ τῆς ῥύσεως κυκλοειδῆ κατὰ τὸν ἄνω δρόμον τοῦ γραμμῆν, διὰ τὸ βαθύ τοῦ ρέειθρου του, καὶ διὰ τὴν μάζαν τῶν ὑδάτων του, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὑπερτερεῖ καὶ αὐτὸν τὸν Βόλγαν κατὰ τὴν πολυῦδρίαν, καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν πλωσιμότητα. Τῶν παρὰ τὰς ὄχθας αὐτοῦ κειμένων πόλεων αἱ ἐπισημότεραι εἶναι, τὸ Κραϊγγορόδοκον, ἡ Σολικάμσκη, ἡ Πέρμη, ἡ Ὁχάνσκη, καὶ Σαραπούλη.

Τα δὲ σημαντικότερα τῶν παραποτάμων τοῦ Κάμα εἶναι δεξιόθεν μὲν ὁ Βιαίτικας, παραρρέων τὰς πόλεις Σλοβοδσκόν, τὴν Βιαίτκιν, καὶ τὴν Μαμαδίσκιν· αριστερόθεν δὲ 1) ὁ Σίλβας παραρρέων τὸ Κουγγούρ, καὶ 2) ὁ Βιελάγιας, ὅστις πηγάζων ὑπὸ τὴν 55° Β Π, καὶ 71 ¹⁰/₁₀ διέρχεται παρὰ τὴν πόλιν Οὐσιανσκού—Οὐφκν, ὅπου παραλαμβάνει τὸ ὁμώνυμον παραποτάμιον τὸ ὁποῖον προσέρχει τὸ Κράσνο—Οὐσίμοκ, καὶ διαβαίνει πλησίον τῆς Βίρσκης. Καὶ VI.) ὁ Σαμάρας διερχόμενος διὰ τῆς Βουσουλούκης πόλεως.

Λαμβάνει δὲ ὁ μέγας οὗτος ποταμὸς τὴν ἀρχὴν του ἐκ τῆς ἀσημάντου καὶ μικρᾶς λίμνης Πένης (Рено) εἰς τὸ Βολχόνσκειον δάσος· ἡ Βαλδαϊολόφος (480 ποδ. ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, καὶ 935' ποδ. ὑπεράνω τῆς Κασπίας λίμνης) περὶ τὴν ἐπαρχίαν Ὀπτακόβ. Καὶ κατὰ μὲν τὸν ἄνω δρόμον του παραρρέει τὴν νότιον καὶ πρᾶξιαν κατὰκλισιν τῆς βορείου τῶν ὑψωμάτων σειρᾶς, κατὰ δὲ τὸν μέσον, τὸ βαθυπέδον, ὀλιγώτερον τῶν 50 ποδῶν ἀπόλυτον ἔχον ἐν μέρει ὕψος, καὶ κατέρχεται εἰς τὸν κάτω ῥοὺν του μεταξὺ ὀρθίων καὶ διατετμημένων ὄχθων τῶν σχηματιζομένων παρὰ τοῦ Ὀπταϊ—Σύρτ (γενικὸν ὕψωμα) ἰσοπεδούμενος μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Μετὰ ταῦτα εἰς πολλοὺς διασχιζόμενος βραχίονας, διαρρέει βραδίως τὰς ἀλατώδεις τῆς Κασπίας λίμνης ἐρήμους, ἐκβάλλων εἰς αὐτὴν διὰ πλειόνων ἢ ἐξήκοντα στομάτων. Πλωτὸς δὲ ὡν καθ' ὅλον τὸν μέσον καὶ κάτω δρόμον του (ἐπὶ 400 μιλ. διάστημα) μορφώνει ὁδὸν συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς νοτίου Εὐρώπης καὶ τῆς δυτικῆς Ἀσίας. Ἄπαντες οἱ ῥηθέντες παραποτάμοι του εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον πλωτοί, κατ' ἐξοχὴν δὲ, ὡς εἴρηται, ὁ Κάμας καὶ ὁ Ὄκας.

Ἡ ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εὐθεία ἀπόστασις εἶναι 210 μιλ. τὸ δὲ μῆκος τοῦ δρόμου του 430 μιλ. καὶ ἡ περιοχὴ αὐτοῦ 30,000 □ μιλ.

Οἱ διὰ διαρύχων σύνδεσμοι τῶν ποταμῶν τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου.

Ἡ διώρυξ Βισνέ—Βολοτσόκ. Οὕτω κληθεῖσα ἀπὸ μικρᾶς τιнос ὁμωνύμου πόλεως εἰς τὴν ἐπαρχίαν

Τβέρ. ἔχει δ' ὡς ἑγγίστα 1 ¹/₂ μίλιον μῆκος, καὶ τρεῖς ὑδροπυλίδας καὶ περιστέφεται ὑπὸ περιφανῶν ἐκ γρανίτου κρηπίδων. Ἡ διώρυξ αὕτη κατεσκευάσθη μὲν τὸ 1711 ἔτος, ἀλλ' αἱ κατὰ τὸ 1818 γενόμεναι εἰς αὐτὴν πολυδάπανοι ἐπισκευαί, τὴν ἀνέδειξαν ἀξίαν τοῦ σκοποῦ δι' ἣν κατεσκευάσθη. Ἡ μικρὰ αὕτη διώρυξ ἀποτελεῖ μικρὸν μόνον μέρος τοῦ Βισνέ—Βολοτσόκ ὑδατείου συστήματος, ἐνὸς τῶν ὠραιότερων καὶ μεγίστων τῆς ὑδραυλικῆς μηχανημάτων· τὸ ὅτι ποῖον δὲν συγκροτοῦσιν ἐγκαμμέναι διώρυγες, ἀλλ' ὑδραυλικαὶ μηχαναὶ ἀναδεικνύουσι σύνδεσμον τῶν ἐν τῷ συστήματι περιλαμβανομένων ὑδάτων, μεταποιηθέντων διὰ τῆς τέχνης εἰς τεχνητὰς διώρυγας. 76 λίμναι καὶ 106 μικρότεροι καὶ μεγαλήτεροι ποταμοὶ μετ' ἀλλήλων διὰ διαφορῶν ὑδραγωγῶν καὶ παραδιωρύχων ἐνούμενοι, συναποτελοῦσι τὸ ὅλοσχερὸς τοῦ ὠραίου τούτου ὑδατείου συστήματος. Καθότι ἡ ἐγκαμμένη διώρυξ Βισνέ—Βολοτσόκ διὰ τῆς Ζένης (παραποτάμου καὶ Τουέρτζα) καὶ τῆς Σλίνας (παραποταμίου τοῦ εἰς τὴν Ἰλμένην λίμνην ἐκβάλλοντος Μστά) συνδέει τὸν Βόλγαν μετὰ τοῦ Βολχόβου, ὅστις ἀπορρέων τῆς Ἰλμένης λίμνης εἰσρεῖ εἰς τὴν Λαγόδαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ποταμὸς Νεύας εἶναι τῆς τελευταίας ταύτης ἀπόρρυσις, συνδέει ἡ διώρυξ καὶ τοῦτον μετὰ τοῦ Βόλγα, καὶ ἐπομένως τὴν Κασπίαν μετὰ τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

Περὶ τῶν λοιπῶν διαρύχων τῶν ἐντὸς τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου δι' ὧν γίνεται ἡ μεταξὺ τῆς Κασπίας καὶ τοῦ Πόντου, Κασπίας καὶ Βαλτικῆς, καὶ βορείου ὠκεανοῦ συγκοινωνία, θέλομεν διαλάβει περιγράφοντες τοὺς λοιποὺς τοῦ Σαρματικοῦ βαθυπέδου ποταμούς.

I. Σ. Γαλάτης.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΤΑΡΜΟΥ.

Πιστεύεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ χαιρετᾶν τοὺς παρνωμένους προήλθεν ἐξ ἐπιδημικῆς τιнос ἀσθενείας, ἥτις κατεῖχε τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ Πάππα Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, ἀναγγελομένης διὰ τοῦ πταρμού, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας προήλθε τὸ ἔθος τοῦ προσκαλεῖν τὴν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχίαν ἐπ' ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύπτετο τὸ πρῶτον τοῦτο τῆς ἀσθενείας σύμπτωμα· γνώμην τὴν ὁποίαν ἔδωκε φαίνεται ὁ Σιγώνιος, ἀναφέρων τοῦτο εἰς τὸ τῆς Ἰταλικῆς ἱστορίας σύγγραμμά του. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι τὸ ἔθος τοῦτο ἀνατρέπει εἰς ἐποχὴν πολὺ ἀρχαιότεραν τῆς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἴσως μέχρι αὐτῶν τῶν χρόνων τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Πλίνιος ἐξετάζων τὸ ζήτημα, « cur sternutantes salutantur, διατι χαιρετῶμεν τοὺς παρνωμένους » ἀναφέρει ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὅτι ὁ Τιβέριος ἐφύλατεν ἀκριβῶς τὸ ἔθος τοῦτο, χαιρετῶν αἰετοὶ τοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ πταρνωμένους, καὶ δυσαρστούμενος ὅταν τις δὲν ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν ὁμοίως. Ὁ Πετρόνιος, ἀρχαιότερος ἐτι τοῦ Πλινίου, ἀναφέρων τὸ ἔθος τοῦτο ἐπὶ τιнос συμπτώτου μεγάλως πταρνωμένου, « Ὁ εὐφύεστατος, λέγει, Γύθων ἐπταρνώσθη τρεῖς κατὰ συνέχειαν οὕτω, ὥστε ἐκλόνισε τὴν κλίνην